

Eklipso. Nedaŭra ŝajna malapero de astro : *parla, plena ~o de l'suno.* ~a lumturo ☯. Turo kun intermitaj lumbriloj. ~1 (tr). 1 ☯ Nedaŭre kaŝi. 2 (f) Ŝajnigi malpli rimarkinda la superecon de iu pro sia propra supereco : *li ~as ĉiujn konkurantojn.*

ekliptiko ☼. Orbito, kiun faras la tero ĉirkaŭ la suno dum unu jaro.

Eklogo. Poemeto, kie oni paroligas pastistojn. Kp IDILIO.

ekonomo Z. Administranto de domo aŭ bieno. Kp INTENDANTO.

Ekonomio. 1 Sistema k ŝparema ordo en mastrumado aŭ administrado de domo, bieno, institucio, regno : *hejma, socia, monda, agrikultura ~o.* 2 Scienco pri produktado k disdividado de la riĉaĵoj. 3 Situacio de institucio aŭ regno laŭ vidpunkto de riĉeco k materia prospero : *~a konkurado Z ; ~a krizo.* 4 Atingo de celo per plej simplaj k plej efikaj rimedoj ; ŝparado : *la scienco estas ~o pri pensado ; la reguleco de la lingvo enkondukas grandegan ~on en la nombro de la vortoj, kiujn oni bezonas lerni Z ; ni uzu niajn fortojn ~e k saĝe Z.*

ekonomiko = ekonomio 2.

ekrano Z. 1 Diversforma mebleto, kiun oni uzas por sin ŝirmi kontraŭ ardo de fajro. 2 Objekto, kiu haltigas varmon, lumon, radiojn : *elektra ~o.* 3 Blanka tuko, aŭ nura blanka tabulo, sur kiu oni projekcias luman bildon de objektoj : *kinematografia ~o.* ~ego. Mebleto el fald-eblaj platoj por sin ŝirmi kontraŭ aerfluo en ĉambro, aŭ por apartigi ian parton de ĉambro.

* **Eks.** 1^e Prefikso signifanta, ke oni forlasis profesion, okupon, staton ; iama, estinta k ne plu estanta : *~kapitano, ~oficisto, ~fabrikanto, ~reĝo, ~kutima, ~edziĝi.*

11^e Samsignifa meinstara vortero : *~a. Estinta : liu urbo estas ~a fortikaĵo de la Romanoj.* ~1^g. Senoficigi, forliberigi. ~1^g. Memvole aŭ kontraŭvole forlasi sian oficon (Kp ABDIKI, DEMISII, REZIGNI).

* **Ekscelenco.** Honora titolo por ministroj k altranguloj.

ekscenliko ☼. Disko, ringo aŭ cilindra stango, kies rotacia akso ne okupas la centron : *~a disko, ringo, stango.*

ekscelpio ☼. Defenda rimedo por prastrasti la finon de la proceso aŭ por kritiki ĝian formon.

Eksceso. 1 Stato de tio, kio transpasas la modecon ; ega troeco : *ĉia ~o estas malbono ; mi ne povas kredi je la ~o de mia feliĉo ; ~o de malseko.* 2 Ago transpasanta la limojn de modeco, sobreco, justeco, humaneco ; maljustaĵo, tiranaĵo, malhumanaĵo : *~o de tirano ; ~oj en la manĝado.* Kp SUPERMEZURO, EKSTREMO. ~a. Transpasanta la modecon, ege troa.

* **Eksclti** (tr). 1 Igi tre intensa la funkcion de iu korpa organo aŭ ian korpan senton : *~i la nervojn, la apetiton, la soifon ; kurado ~as koron.* Kp STIMULI, PLIVIVIGI, PLIVIGLIGI. 2 Igi eksterkutime forta ian movon de la animo : *~i la fervoron, aktivecon, atenton, scivolemon, koleron, envion de iu ; li estis ~ita per la brando.* Kp INCITI, AKCELI, AGITI 2, INSTIGI, FAJRO 2. 3 (f) Igi pli intensa la aktivecon de io : *~i la fajron Z.* Kp VIGLIGI, BLOVI. ~1^g. Igi ~ita, malkvietiĝi : *li estas tre ekkolereza, k ~iĝas ĉe la plej malgranda bagatelo Z ; ~iĝi kiel bolanta lakto Z.* ~eco. Stato de tiu aŭ tio, kiu estas ~ita : *ĉarma tono de ĝoja ~eco regis en la domo ; granda konfuzo k ~eco skuis la tutan urbon.*

ekscitatoro ☼. Aparato por produkti elektran eksciton aŭ kurenton de ekscito.

e(k)skludi = ekskluzivi.

Ekskluziva. 1 Eceptanta ĉion aŭ ĉiun alian : *~a societo, privilegio, rajto de kopio, superregado de la ĉefaj lingvoj.* 2 Eksterlasanta aŭ formetanta la menciitan aferon aŭ personon : *la prezo de la manĝo estas ~a je, de la vino ; ambaŭ teorioj ne estas reciproke ~aj.* Kp INKLUZIVA. ~e. 1 Eceptante ĉion alian : *sin dediĉi ~e al la botaniko ; havi sencon ~e aktivan Z ; uzi Esp-on ~e por celoj praktikaj Z.* Kp NUR, UNIKE. 2 Eksterlasante la menciitan aferon aŭ limon : *ni lernis ĝis la 9-a ĉapitro ~e ; la bileto validas por 20 tagoj ~e je (de) la dimanĉoj.* Kp EKSTER, KROM. ~1 (tr). Esti ~a pri, eksterlasi : *la prezo de la manĝo ~as la vinon ; la bileto estas nepre persona k ~as la transdonadon al alia persono (Kp ECEPTI, FORIGI, KONTRAŬI, MALPERMESI. Vd ENHAVI, ALLASI).*